

2022

SANSKRIT

B.A. First Semester End Examination - 2022

PAPER - GE-1

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

A. दशप्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च देयम् –
दशषटि प्रश्नेन ऊऽत्र महाभाषा ओ देवनागरी लिपिते लेख ।

$2 \times 10 = 20$

1. युष्मदशब्दस्य तृतीयाविभक्तेः रूपाणि लिखत ।
युष्मद् शब्देन इतीश्च विभक्तिरङ्गपाणि लेख ।
2. कति लिङ्गानि सन्ति ? कानि च तानि ?
लिङ्ग कश्चित् ओ कि कि ?

(Turn Over)

(2)

3. शून्यस्थानं पूर्यत –

बालकः गृहं _____ ? (गच्छति/गच्छसि/गच्छामि/गच्छानि)

शून्यस्थानं पूरणं करः

बालकः गृहः _____ ? (गच्छति / गच्छसि/ गच्छामि/ गच्छानि)

4. संस्कृतेन अनुवादं कुरुत –

संस्कृतभाषाय अनुवादं करः

से प्रतिदिन साइकेल द्वारा कलेज आसे।

5. शून्यस्थानं पूर्यत –

_____ नद्याः आगच्छामि। (सः/ त्वं/ अहं/ ते)

शून्यस्थानं पूरणं करः

_____ नद्याः आगच्छामि। (सः / तुः / अहं/ ते)

6. लभ्-धातोः लट्टलकारस्य मध्यमपुरुषस्य रूपाणि लिखत।

लभ्-धातुर लट्टलकार मध्यमपुरुषरूप लेख।

(3)

7. सन्धिं कुरुत – किन्तु + अत्र, रमा + ईशः

सन्धि करः किन्तु + अत्र, रमा + ईशः

8. सन्धिविच्छेदं कुरुत – उचैरुदात्तः।

सन्धि विच्छेद कर - उचैरुदात्तः।

9. खाद-धातोः लृट्टलकारस्य उत्तमपुरुषस्य रूपाणि लिखत।

खाद-धातुर लृट्टलकार उत्तमपुरुषरूप लेख।

10. परिनिष्ठितं रूपं लिखत –

प्र + नम् + ल्प्

पच् + क्त्वा

परिणिष्ठित रूप लेख –

प्र + नम् + ल्प्

पच् + क्त्वा

11. महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि भगवदगीता विद्यते? तत्र द्वादशाध्याये कति ष्टोकाः सन्ति?

महाभारतेर कोन पर्वे भगवद्गीता आছे? गीतार द्वादशाध्याये कयाटि ष्टोक आह?

B.A. RNLKWC-/Sanskrit/GE-1/22

(Continued)

(Turn Over)

(4)

12. भगवद्गीतायाः द्वाशाध्याये भगवन्तं प्रति अर्जुनस्य प्रश्नः कः ?
भगवद्गीतार द्वादश-अध्याये भगवानेर प्रति अर्जुनेर प्रश्न कि ?

13. भगवतः मते कीदृशाः जनाः युक्ततमाः ?
भगवानेर घटे कि रकमेर लोकेरा 'युक्ततमाः' ?

14. केषां वलेशः अधिकतरः ?
कादेर क्लेश अधिकतर ?

15. ज्ञानं कस्मात् श्रेयः ? ज्ञानाच्य कि विशिष्यते ?
कार अपेक्षा ज्ञान श्रेयः ? ज्ञान अपेक्षाओ कि श्रेय ?

B. चतुर्णाम् उत्तरं कर्त्तव्यम् –
(चाराटि प्रश्नेर उत्तर दाओ)

$5 \times 4 = 20$

1. नदीशब्दस्य रूपाणि लिखत |
नदी शब्देर रूप लेख |

2. खाद्-धातोः लोट्लकारस्य सर्वाणि रूपाणि लिखत |
खाद्-धातुर लोट्लकार रूप लेख |

(5)

3. पञ्च समाधत्त – (पाँचटिर उत्तर दाओ)

संस्कृतेन अनुवादं कुरुत-

(संस्कृतभाषाय अनुवाद कर)

क) सैनिक देश रक्षा करचे।

ख) बालकण्डि गाछ देखचे।

ग) आमरा दूजन तोमादेर बलाचि।

वाच्य परिवर्तनं कुरुत –

(वाच्य परिवर्तन कर)

घ) लता ओदनं खादति।

लता ओदनं खादति।

ड) शिक्षकौ विद्यालयं गच्छतः।

शिक्षकौ विद्यालयं गच्छतः।

च) छात्रां इलोकं लिखन्ति।

छात्राः इलोकं लिखन्ति।

(6)

4. पञ्चानां परिनिष्ठितं रूपं लिखत -

पाँचटिर परिणत रूप लेख -

पञ् + शत् (पञ् + शत्)

सेव + शानच् (सेव + शानच्)

पठ् + क्त (पठ् + क्त)

भू + क्तवत् (भू + क्तवत्)

भुज् + कत्ता (भुज् + कत्ता)

दृश् + त्रुमन (दृश् + त्रुमन)

5. व्याख्या कार्या - (व्याख्या कर)

ये तु सर्वाणि कर्मणि मयि सम्प्रस्य मत्पराः ।

अनन्यैनैव योगेन मां ध्यायन्त उपासते ॥

ये तु सर्वाणि कर्मणि मयि सम्प्रस्य मृपराः ।

अनन्यैनैव योगेन मां ध्यायन्त उपासते ॥

(7)

6. व्याख्या कार्या- (व्याख्या कर)

क्लेशोऽधिकतरस्तेषामव्यक्तासक्तचेतसाम् ।

अव्यक्ता हि गतिर्दुःखं देहवद्विरवाप्यते ॥

क्लेशोऽधिकतरस्तेषामव्यक्तासक्तचेतसाम् ।

अव्यक्ता हि गतिर्दुःखं देहवद्विरवाप्यते ॥

C. द्वौ समाधीयौ - (दुष्टिर उत्तर दाओ)

1. द्वितीयाविभवित्विधायकानि सूत्राणि संक्षेपेण आलोचयत ।
द्वितीयाविभवित्विधायक सूत्राणि संक्षेपे आलोचना कर ।

2. 'एतत्' शब्दस्य त्रिषु लिङ्गेषु सर्वाणि रूपाणि लिखत ।
एतद् शब्द तिन लिङ्गेर रूप लेख ।

3. कृधातोः परस्मैपदिनः लटि, लोटि, लडि, विधिलिडि, लृटि च रूपाणि
लिखत ।
परस्मैपदि कृ धातुर लटि, लोटि, लडि, विधिलिडि, लृटि लकारेर रूप
लेख ।

4. श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वादशाध्यायानुसारं भक्तियोगः प्रतिपादनीयः ।
श्रीमद्भगवद्गीतार द्वादशाध्यायानुसारे भक्तियोग प्रतिपादन कर ।